

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 29. august 2019
Kontor: Koncernstyringskontoret
Sagsbeh: Nikolaj Rævdal
Sagsnr.: 2019-0030-2293
Dok.: 1170047

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 42 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. juli 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

Morten Eidner

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 42 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklerne "Tolke-koks i retsvæsenet: Volapyk i oversat anklageskrift" (Ritzau, den 3. juli 2019) og "Rigspolitiet beklager volapyk i oversat anklageskrift" (Ritzau, den 4. juli 2019) og oplyse, om de beskrevne forhold er typiske for situationen i danske retssale, når der skal anvendes fremmedsprogstolkning og skriftlig oversættelse af dokumenter, og om dette forhold i givet fald vil få konsekvenser for valget af samarbejdspartnere på tolke- og oversætterområdet på Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets områder?”

Svar:

Kvalificeret tolkning er en forudsætning for retssikkerheden i sager med ikke-dansktalende borgere. Og det er en forudsætning for tilliden til, at myndighederne på rets- og udlændingeområdet kan løse deres opgaver forsvarligt.

Derfor ser jeg med meget stor alvor på problemerne med tolkning på rets- og udlændingeområdet. Vi står i en utilfredsstillende situation.

Rigspolitiet er, som kontraktstyrer på vegne af de af tolkeaftalen omfattede myndigheder, i gang med et grundigt tilsyn med den nuværende leverandør af tolkeydelser.

På baggrund af bl.a. tilsynet vil det skulle overvejes, hvordan der kan sikres et tilfredsstillende niveau for tolkning på rets- og udlændingeområdet. Det vil i den forbindelse være vigtigt at se på det fulde spektrum af handlemuligheder og ikke på forhånd udelukke nogen mulige veje.

De overvejelser vil jeg inddrage Folketingets partier i.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan oplyse, at den pågældende sag, der omtales i de nævnte artikler, vedrører tre georgiske statsborgere, som var sigtet og senere tiltalt for tre indbrudstyverier og/eller hæleri ved besiddelse af effekter fra de pågældende indbrudstyverier. Der

blev i sagen rejst tiltale for indbrudstyveri af særlig grov beskaffenhed efter straffelovens § 276a, jf. § 286, stk. 1.

De i spørgsmålet nævnte artikler vedrører dels oversættelse af et anklageskrift fra dansk til georgisk i en konkret straffesag, dels problemer med tolkningen undervejs i sagen. Københavns Politi redegør på den baggrund nedenfor for sagens forløb i forhold til de rapporterede problemer omkring tolkningen, herunder oversættelsen af anklageskriftet i den pågældende sag. Redegørelsen er således baseret på en udtalelse fra Københavns Politi.

Københavns Politi har oplyst, at der i forbindelse med gennemførelsen af sagen har været afholdt flere retsmøder, hvor der har medvirket georgiske tolke, og at der har været udfordringer med at rekvirere disse tolke.

Det fremgår ligeledes af udtalelsen fra Københavns Politi, at der har været retsmøder i sagen, hvor kvaliteten af tolkningen ikke har været tilfredsstillende.

Københavns Politi oplyser, at den manglende kvalitet i tolkningen i sagen har betydet, at byretten bl.a. fandt, at sagen ikke kunne bære en fortsat fængsling af de tiltalte. Kendelsen blev af anklagemyndigheden kæret til Østre Landsret, der traf bestemmelse om, at de tre tiltalte fortsat skulle være varetægtsfængslede. Byretten fastsatte herefter, at de tre tiltalte skulle forblive varetægtsfængslet inden til hovedforhandlingen i sagen den 1. juli 2019. Forsvareren for den ene af de tiltalte kærede byrettens kendelse til Østre Landsret som følge af udfordringer med kvaliteten af tolkning under retsmødet den 1. juni 2019 om fortsat varetægtsfængsling. Østre Landsret stadfæstede byrettens kendelse om varetægtsfængsling indtil hovedforhandlingen, men påpegede, at der undervejs havde være betydelige udfordringer med at tilvejebringe kvalificeret tolkebistand i sagen.

Der henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 49 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, hvor Østre Landsrets kendelse af 28. juni 2019 er gengivet.

Det fremgår endvidere af Københavns Politis udtalelse, at der ved retsmøder i henholdsvis Østre Landsret den 28. juni 2019 og Københavns Byret den 1. juli 2019 har været anvendt dobbelt-tolkning således, at der mødte en georgisk/russisk-tolk og en russisk/dansk-tolk.

Endelig har Københavns Politi anført, at de tiltalte blev idømt fængsel i henholdsvis 4 og 6 måneder, og de blev alle udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år. De modtog alle dommen.

Det kan endvidere oplyses, at en af de domfældte i sagen har fået Procesbevillingsnævnets tilladelse til at få Højesterets prø-

velse af Østre Landsrets kendelse af den 28. juni 2019 om fortsat fængsling indtil dom. Den pågældende har bl.a. gjort gældende, at tolkningen i sagen har været utilstrækkelig.

Københavns Politi har særligt i forhold til oversættelsen af anklageskriftet fra dansk til georgisk oplyst, at:

”Anklagemyndigheden i Københavns Politi anmodede den 18. juni 2019 EasyTranslate om at oversætte anklageskriftet i sagen til georgisk. EasyTranslate meddelte, at anmodningen kun ville kunne imødekommes, hvis anklageskriftet først blev oversat til engelsk, hvorefter en ikke godkendt tolk ville kunne oversætte anklageskriftet fra engelsk til georgisk.

Anklagemyndigheden fandt ikke dette tilfredsstillende og kontaktede derfor et andet tolkefirma, som rekvirerede en tolk fra Rigspolitiets tidligere tolke-liste. Den følgende dag meddelte tolkefirmaet imidlertid, at tolken alligevel ikke ønskede at oversætte anklageskriftet, men at firmaet havde en anden tolk, som ville oversætte anklageskriftet.

I forbindelse med retsmødet den 27. juni 2019 i Østre Landsret fremkom der oplysninger fra en af de tiltaltes forsvarere om, at oversættelsen var meget mangelfuld, idet hun havde fået en georgisk tolk til at gennemgå oversættelsen.

Ved hovedforhandlingen den 1. juli 2019 fandt der indledningsvis en drøftelse sted omkring kvaliteten af den georgiske oversættelse af anklageskriftet, idet forsvarerne betvivlede oversættelsens rigtighed. Den mødte georgiske tolk oversatte dele af anklageskriftet, hvilket umiddelbart viste, at der tilsyneladende var meget væsentlige uoverensstemmelser mellem det danske og det georgiske anklageskrift.

Dommeren tilkendegav, at situationen vedrørende oversættelse af anklageskriftet og tolkesituationen var meget utilfredsstillende for alle parter og bragte retssikkerheden i fare. Hun foreslog, at anklageskriftet blev oversat på ny i retsmødet, først fra dansk til russisk og derefter fra russisk til georgisk, og at det herefter blev oplæst på dansk i retten. Herefter ville forsvarerne få mulighed for at tale med deres klienter ved brug af de tilstedeværende tolke, inden hovedforhandlingen fortsatte. Forsvarerne erklærede sig enige i den foreslåede fremgangsmåde, såfremt sagen skulle fremmes samme dag, men to af

forsvarerne begærede sagen udsat og deres klienter løsladt. Retten afsagde en kendelse, hvorefter det blev besluttet, at sagen skulle fremmes.

Det bemærkes, at politikredsene efter den 1. april 2019 er forpligtet til at anvende tolke fra EasyTranslate. Det er således kun helt undtagelsesvist – hvis EasyTranslate ikke er i stand til at udføre en opgave – at det kan overvejes at rekvirere tolkebistand andetsteds.”

Rigspolitiet ser med alvor på de udfordringer med kvaliteten af tolkningen, som har været beskrevet i den pågældende sag med tolkning fra dansk til georgisk. Det er vigtigt for retssikkerheden, at myndighederne på den nye tolkeaftale med EasyTranslate har adgang til tolkebistand af en tilfredsstillende kvalitet, uanset om der er tale om større eller mindre sprog.

Rigspolitiet har endvidere noteret, at det fremgår af udtalelsen fra Københavns Politi, at den skriftlige oversættelse af anklageskriftet ikke blev leveret af EasyTranslate, men af et andet tolkefirma. Det skal ses i lyset af, at Københavns Politi ikke ønskede at acceptere den af EasyTranslate foreslåede løsning af den konkrete opgave. Rigspolitiet kan supplerende oplyse, at det var EasyTranslates vurdering, at der ikke kunne leveres en kvalitetsmæssig tilfredsstillende oversættelse direkte fra dansk til georgisk. Dette var baggrunden for EasyTranslates forslag om først at oversætte anklageskriftet til engelsk og derefter til georgisk.

For så vidt angår de ovennævnte udfordringer med at skaffe georgiske tolke, skal det bemærkes, at det både gælder domstolernes og forsvarsadvokaternes muligheder for at rekvirere georgiske tolke.

Rigspolitiet skal i den forbindelse oplyse, at aftalen med EasyTranslate kun omfatter myndighederne under Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet. Forsvarsadvokaternes brug af tolke er således ikke omfattet af Rigspolitiets aftale.

Forsvarsadvokaterne kan derfor frit vælge, hvilken tolk de ønsker at benytte i forbindelse med samtaler med deres klienter, og de skal selv rekvirere tolken.

Mere generelt skal det bemærkes, at udbuddet af georgiske tolke i Danmark er meget begrænset. Under den tidligere tolkeordning, som Rigspolitiet administrerede, var der således kun tre georgiske tolke til rådighed. Disse tre tolke har imidlertid ikke ønsket at tolke under den nye tolkeaftale med EasyTranslate.

EasyTranslate har oplyst, at de målrettet har forsøgt at rekruttere nye georgiske tolke, og at flere af disse har forsøgt at gennemføre rekrutteringsprocessen. EasyTranslate har imidlertid vurderet, at deres kompetencer ikke er tilstrækkelige til, at de kan tolke i retssager. Derfor har det, som det fremgår af ovennævnte sag, været nødvendigt at gøre brug af en udenlandsk, georgisk tolk.

Det er afgørende for retssikkerheden, at der også på mindre sprogområder, hvor det er meget vanskeligt at rekruttere kvalificerede tolke, kan ske tolkning i retssager, der har den fornødne kvalitet. Derfor finder Rigspolitiet det naturligt, at EasyTranslate anvender udenlandske tolke i disse helt særlige situationer.

Det er Rigspolitiets vurdering, at der i den pågældende sag er tale om en særlig situation, hvor der ikke kan skaffes georgiske tolkebistand af tilstrækkelig kvalitet. Det er således ikke Rigspolitiets vurdering, at de beskrevne forhold er typiske for situationen i danske retssale, når der skal anvendes fremmedsprogstolkning og skriftlig oversættelse af dokumenter.

Rigspolitiet ser også med alvor på de øvrige tilfælde, der har været omtalt i pressen om konkrete udfordringer og klager over tolke, som er blevet leveret af EasyTranslate under den nye aftale, som trådte i kraft pr. 1. april 2019. Det er væsentligt, at EasyTranslate håndterer disse udfordringer og sikrer, at de tolke, som leveres til myndighederne på aftalen lever op til de krav, som er stillet til bl.a. kvaliteten i rammeaftalen.

Rigspolitiet har samtidig også indskærpet over for tolkebrugerne, at det er afgørende for, at EasyTranslate kan følge op på udfordringer og klager, at disse indberettes direkte til EasyTranslate.

Rigspolitiet kan i den forbindelse oplyse, at Rigspolitiet i løbet af august måned 2019 gennemfører et tilsyn med de tolkeydelser, som EasyTranslate leverer. Herunder vil der blive sat særligt fokus på EasyTranslates håndtering af de klager, som tolkebrugerne indberetter til dem og deres evne til at levere de bestilte tolke.”